

Δρ. Ανδρονίκη Αντωνίου

Ομάδα Άμεσης Παρέμβασης ΥΠΠ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΓΝΩΡΙΜΙΑ

- Το όνομά μου και η καταγωγή του ονόματος.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΓΝΩΡΙΜΙΑ

- 2 αλήθειες και 1 ψέμα

A ΜΕΡΟΣ

equity & social justice ^{IN} education

BE **BRAVE**

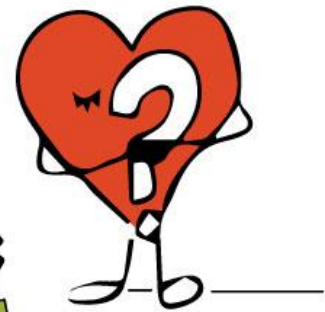
PUT OUR EARS
TO OUR HEARTS

LOOK UNFLINCHINGLY INTO
THE MIRROR PROVIDED
BY RECENT EVENTS

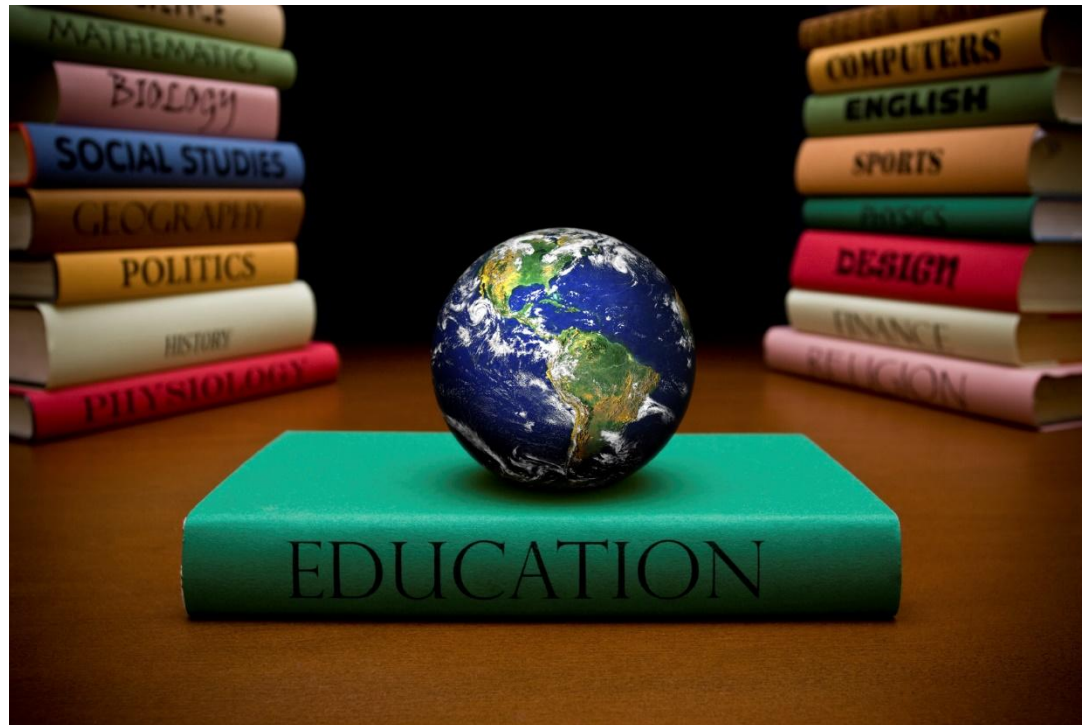

ask:

WHAT am I GOING
TO DO ABOUT WHAT
I see?

- ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

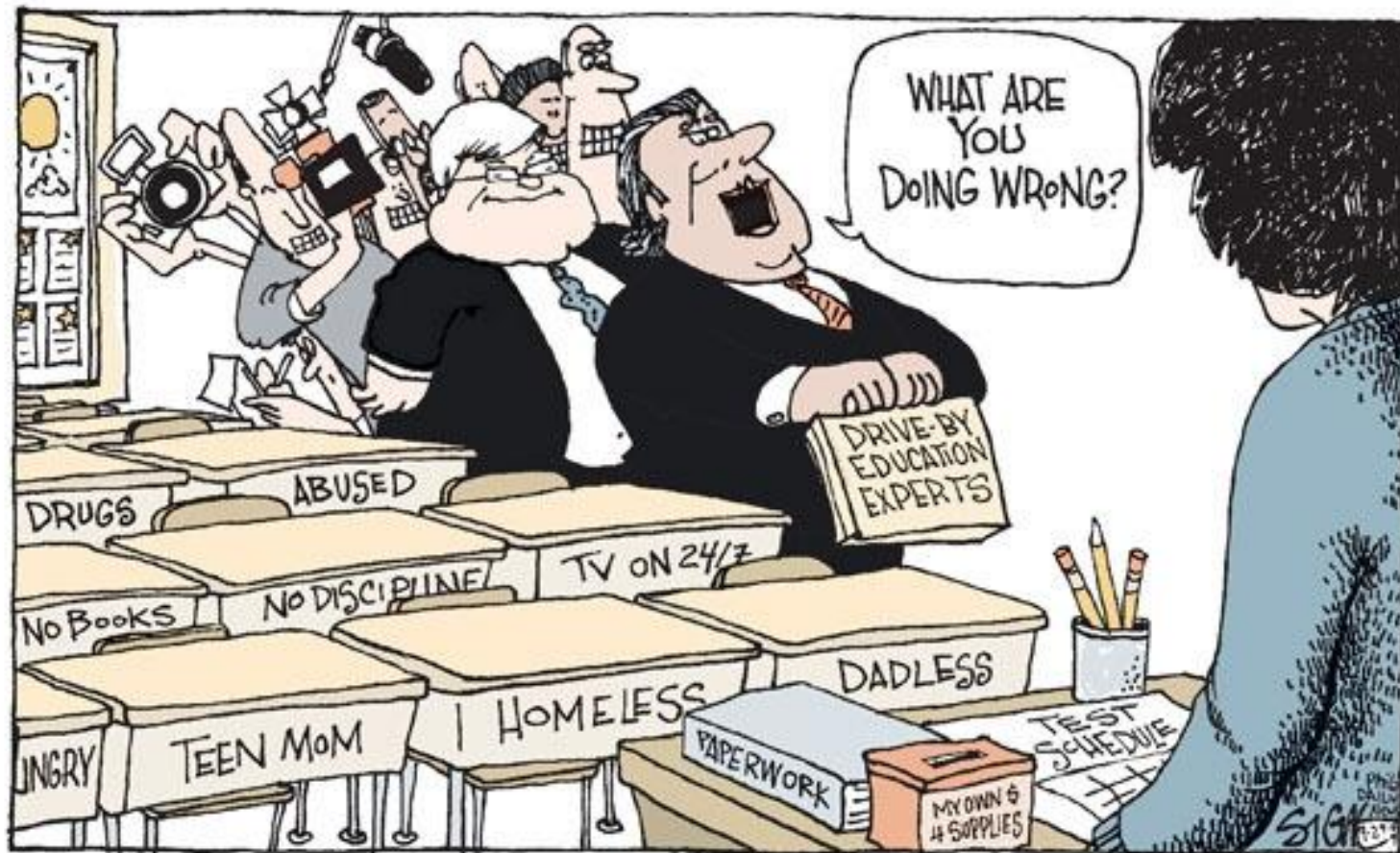
- Σε τι αποσκοπεί;;;

“Once I learn how to use Google, isn’t that all the education I really need?”

- Παραβατική Συμπεριφορά

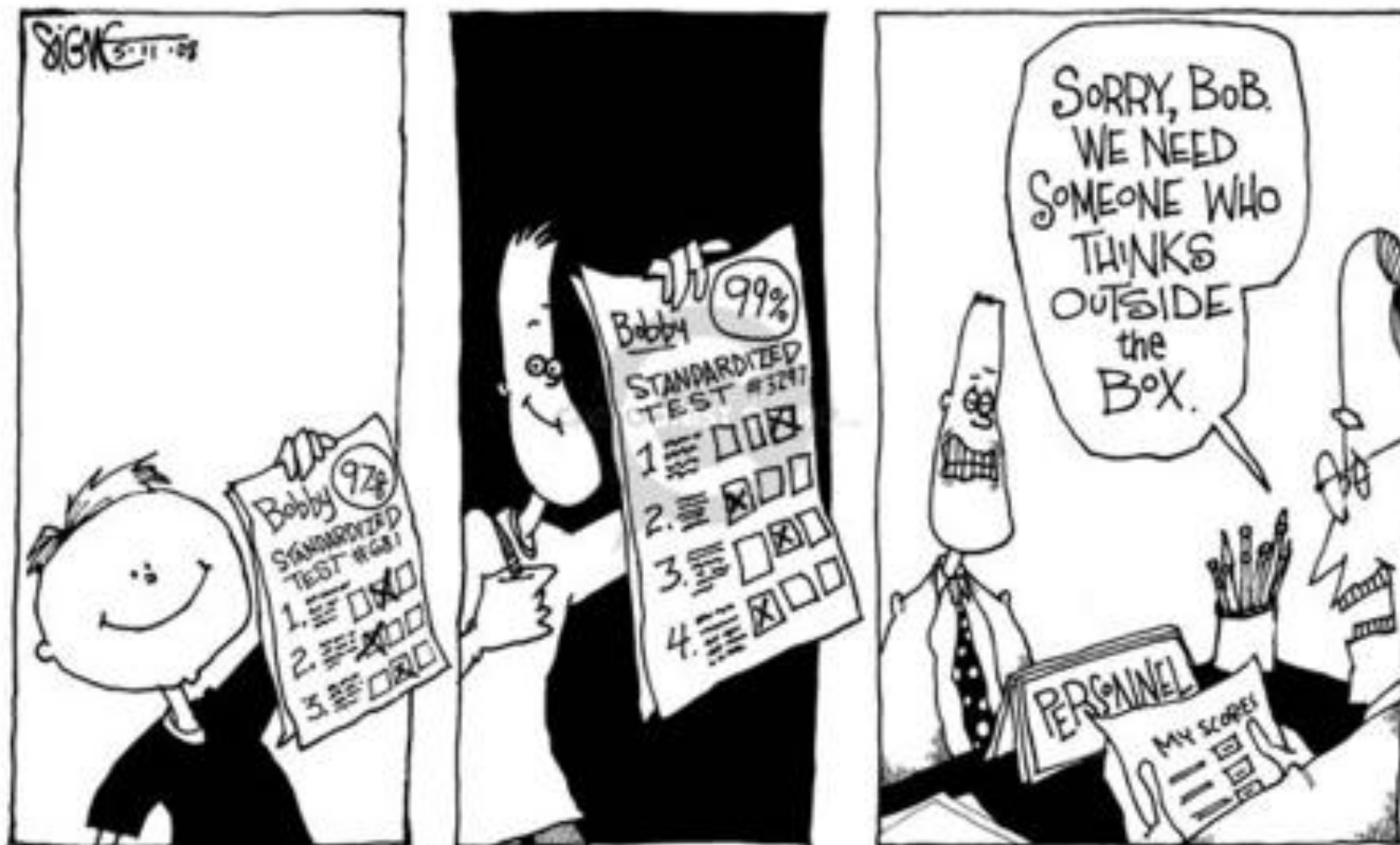

Εγγενείς αιτίες

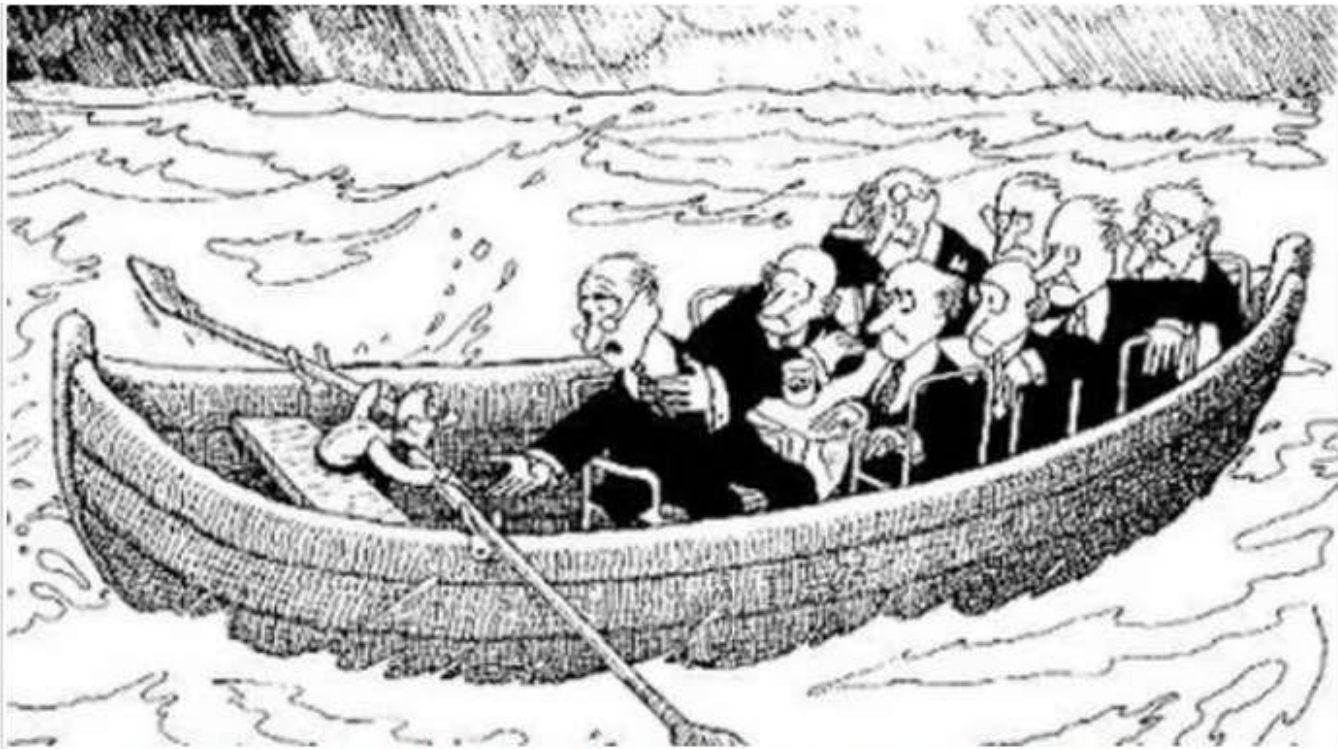
Περιβαλλοντικής φύσης αιτίες

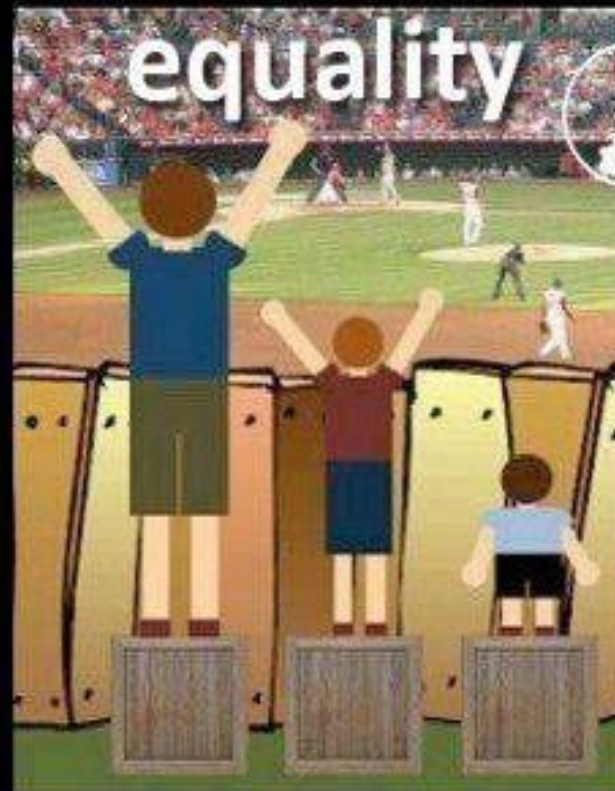

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Τι; Δεν τραβάς άλλο κουπί; Μα όλοι στην ίδια βάρκα δεν είμαστε;

Equality = SAMENESS

Equality is about **SAMENESS**, it promotes fairness and justice by giving everyone the same thing.

BUT it can **only work IF everyone starts from the SAME place**, in this example equality only works if everyone is the same height.

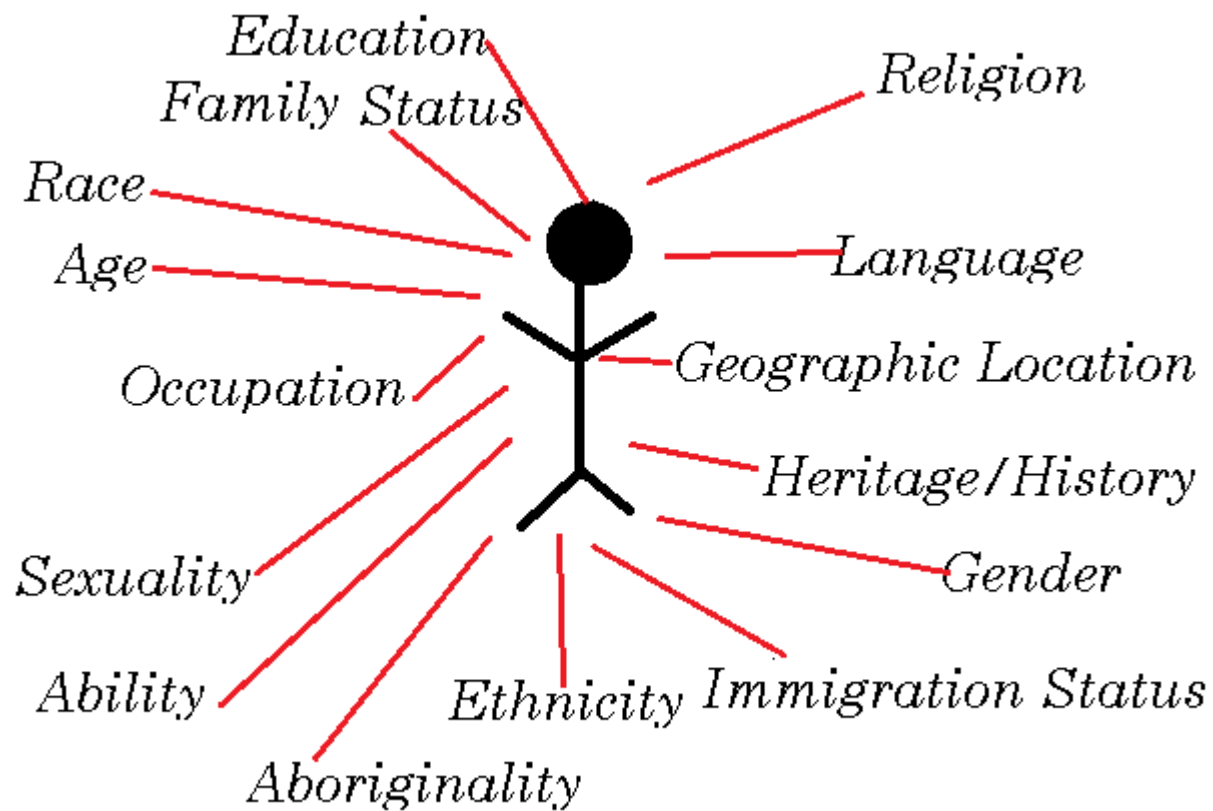
Equity = FAIRNESS

EQUITY is about **FAIRNESS**, it's about making sure people get access to the same opportunities.

Sometimes our differences and/or history, can create barriers to participation, so we must **FIRST ensure EQUITY** before we can enjoy equality.

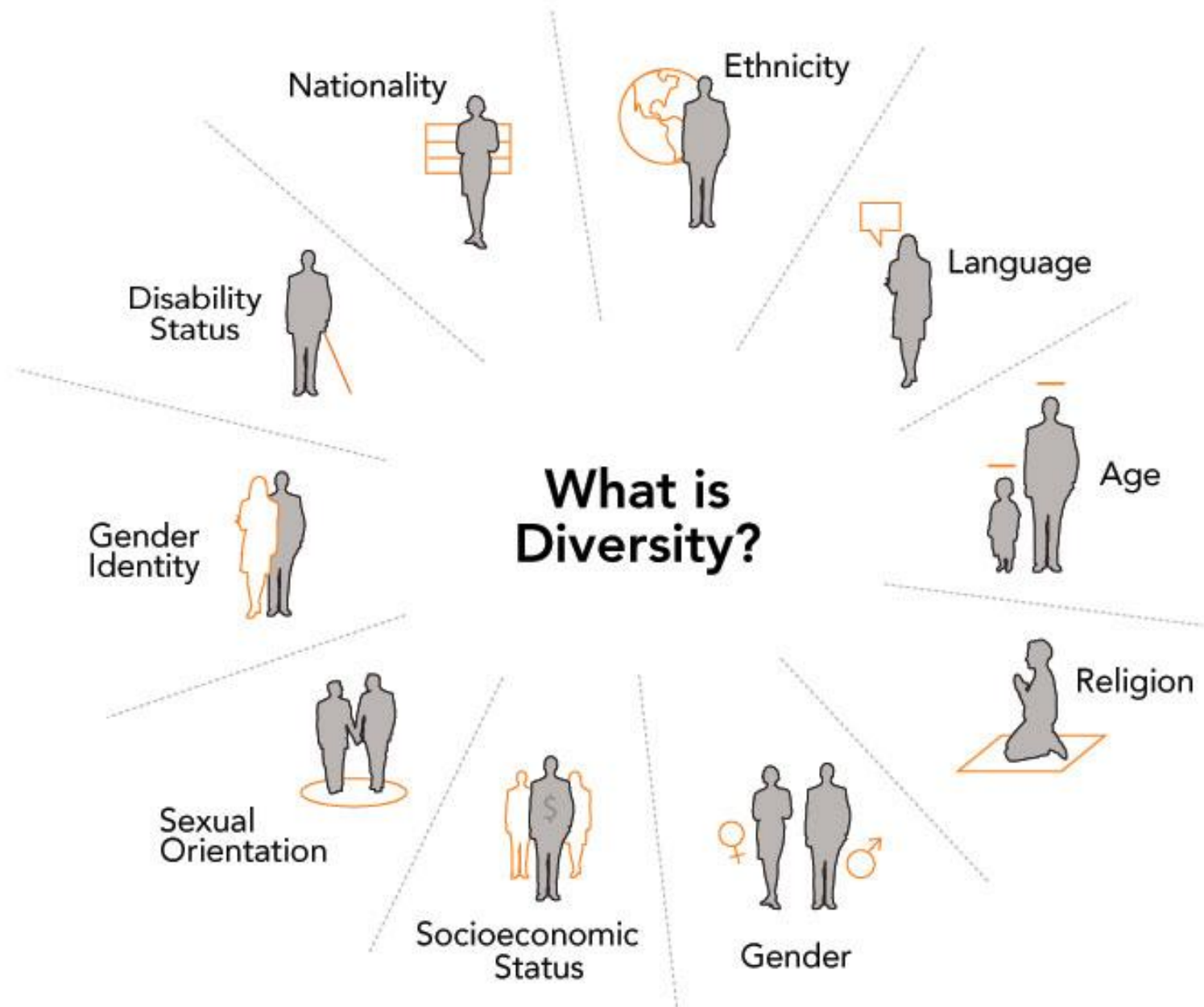

Τι είναι τα **προνόμια** στην εκπαίδευση;;;

- Το λουλούδι των προνομίων!

Ωστόσο...

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΙΝΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ

*«Όλοι έχουν δικαίωμα στην εκπαίδευση»: Οικουμενική
Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου 1948, Άρθρο 26*

και βασικό όπλο στη μάχη κατά της φτώχειας.

Αλλά:

1 στους 5 ανθρώπους στον κόσμο δεν μπορεί να κάνει αυτό που κάνεις εσύ αυτή τη στιγμή, να διαβάσει.

- Συγκεκριμένα:
- **69 εκατομμύρια παιδιά δεν πηγαίνουν σχολείο.** Τα περισσότερα παιδιά που στερούνται το δικαίωμα στη μάθηση είναι κορίτσια.

- 759 εκατομμύρια ενήλικες δεν μπορούν να διαβάσουν αυτή την πρόταση.
- Οι περισσότεροι αναλφάβητοι ζουν σε αναπτυσσόμενες χώρες στην Αφρική, τη Λατινική Αμερική και την Ασία.
- 1 στα 2 παιδιά στην Αφρική δεν συμπληρώνουν ποτέ 5 χρόνια βασικής εκπαίδευσης, που αποτελεί το ελάχιστο για την απόκτηση στοιχειωδών γνώσεων (ανάγνωση, γραφή, απλά μαθηματικά).

- <http://gr.euronews.com/2015/11/06/hope-vs-harsh-reality-challenges-to-global-education-goals-in-the-21st-century>

- Ο ορισμός της ποιότητας δεν είναι ακόμη σαφής και αποδεκτός από όλους.
- Αν πάτε σε ένα σχολείο στις Ηνωμένες Πολιτείες, ποιότητα ίσως σημαίνει να έχεις έναν υπολογιστή ανά μαθητή.
- Αν επισκεφθείτε έναν απομακρυσμένο πληθυσμό που δεν έχει πάει ποτέ σχολείο, τότε ποιότητα σημαίνει ένα μολύβι για κάθε μαθητή.
- Χρειάζεται χρόνος μέχρι να έχουν όλοι στα χέρια τους τα ίδια εργαλεία» υποστηρίζει ο Μάρσιο Μπαρμπόσα, Διευθύνων Σύμβουλος της οργάνωσης «Education Above All».

- **Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΑΛΛΑΞΕΙ ΖΩΕΣ**
- Η παρακολούθηση ενός σχολικού έτους αυξάνει το μισθό ενός ατόμου κατά 10%.
- Η παιδεία μειώνει τις πιθανότητες ενός ατόμου να προσβληθεί από τον ιό HIN/ AIDS.
- Ένα παιδί που γεννιέται από μητέρα που γνωρίζει ανάγνωση, έχει 50% περισσότερες να επιζήσει πέρα των 5 ετών.

- https://www.facebook.com/GreekBurger/videos/587082448152006/UzpfSTEwMDAxMjg3ODk3NjY3NzozMDQ0NDQ0NjMzMjgxODQ/?fb_dtsg_ag=AdyPMaLCcQtMIkE65AY74VCnGS7dsMZNyqkAbbBPvSqKZw%3AAdxw41r50zcn13xKRwSRJpPcv

Τι κάνει τους ανθρώπους

- αγχώδεις,
- ανήσυχους,
- νευρωτικούς (neurotic);

Τι κάνει τους μαθητές αντιδραστικούς;;;

- Σύμφωνα με τον Maslow:
η νεύρωση στον πυρήνα της, και στην εκκίνησή της
παρουσιάζεται ως μια ασθένεια
ανεπάρκειας (deficiency).
- Γεννιέται από τη στέρηση ορισμένων ικανοποιήσεων
που ονομάζονται ανάγκες,
με την ίδια έννοια που και το νερό και τα αμινοξέα και
το ασβέστιο είναι ανάγκες,
δηλαδή η απουσία τους προκαλεί ασθένειες.

- Στη δημιουργία της νεύρωσης, μαζί με άλλους καθοριστικούς παράγοντες, συμμετέχουν οι ανεκπλήρωτες ευχές για ασφάλεια, για «ανήκειν» και εύρεση ταυτότητας, για στενές σχέσεις αγάπης, για σεβασμό και κύρος.
- ...Η έρευνα έδειξε ότι όταν οι ελλείψεις εξαλείφονταν, οι ασθένειες τείνουν να εξαφανιστούν (Maslow, Toward a Psychology of Being, σ. 27).

MASLOW'S HIERARCHY OF NEEDS

ABRAHAM
MASLOW

SELF-ACTUALIZATION

MORALITY,
CREATIVITY,
SPONTANEITY,
PROBLEM SOLVING,
LACK OF PREJUDICE,
ACCEPTANCE OF FACTS

SELF-ESTEEM, CONFIDENCE,
ACHIEVEMENT, RESPECT OF
OTHERS, RESPECT BY OTHERS

ESTEEM

FRIENDSHIP, FAMILY,
SEXUAL INTIMACY

LOVE/BELONGING

SECURITY OF BODY, OF EMPLOYMENT, OF
RESOURCES, OF MORALITY, OF THE FAMILY,
OF HEALTH, OF PROPERTY

SAFETY

BREATHING, FOOD, WATER, SEX, SLEEP,
HOMEOSTASIS, EXCRETION

PHYSIOLOGICAL

Abraham Harold Maslow (April 1, 1908 - June 8, 1970) was a psychologist who studied positive human qualities and the lives of exemplary people. In 1954, Maslow created the Hierarchy of Human Needs and expressed his theories in his book, Motivation and Personality.

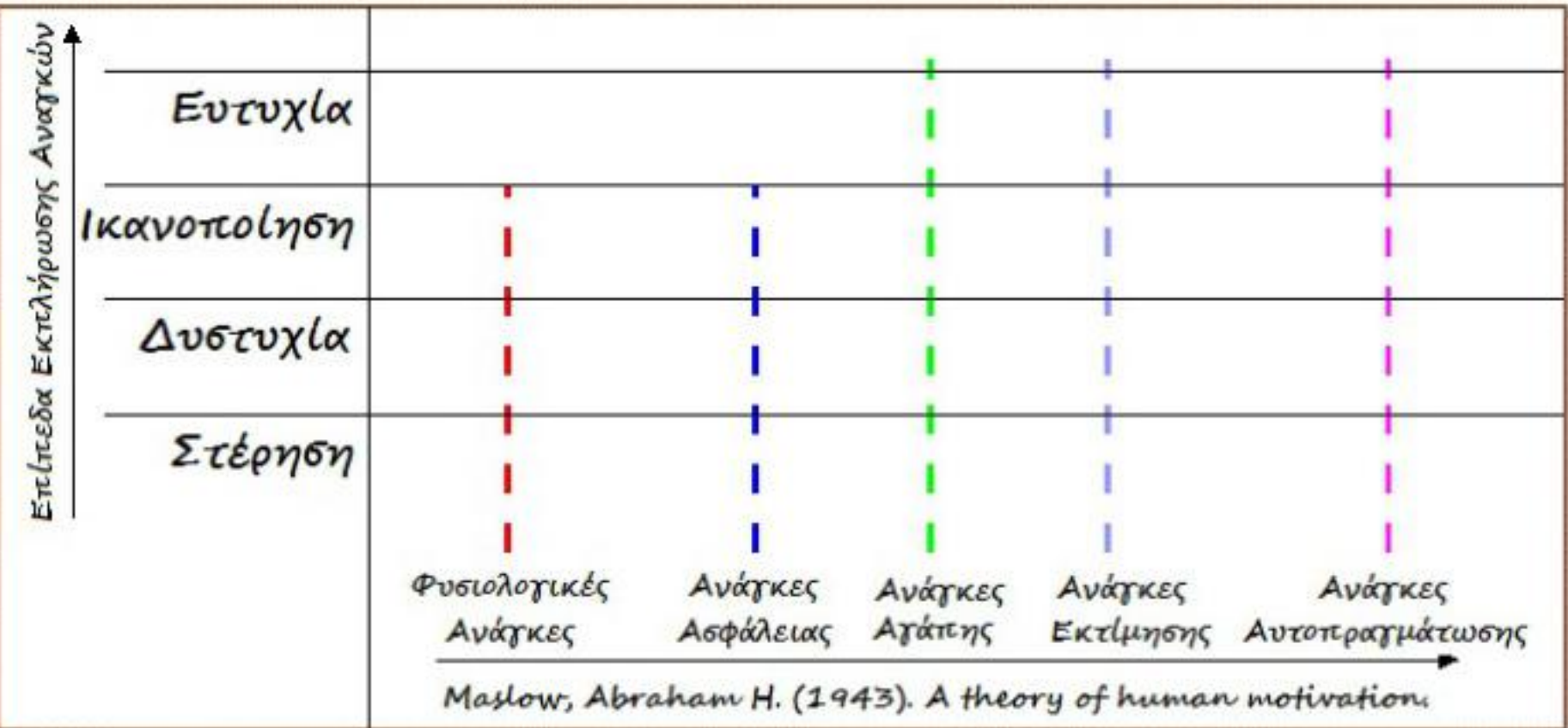
Self-Actualization - A person's motivation to reach his or her full potential. As shown in Maslow's Hierarchy of Needs, a person's basic needs must be met before self-actualization can be achieved.

Οι υγιείς άνθρωποι έχουν ικανοποιήσει αρκετά τις βασικές ανάγκες τους για

- ασφάλεια,
- ανήκειν (belongingness),
- αγάπη,
- σεβασμό
- και αυτοεκτίμηση,

έτσι ώστε να παρακινούνται πρώτιστα από τάσεις για αυτοπραγμάτωση (που ορίζεται ως συνεχιζόμενη πραγματοποίηση δυνατοτήτων, δεξιοτήτων και ταλέντων, (Maslow, Toward a Psychology of Being, σ. 31)

- Ποιος μπορεί να πει ότι η έλλειψη αγάπης είναι λιγότερο σημαντική από την έλλειψη βιταμινών;

Πηγή: Zimmerman, 2002

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

- Σε επίπεδο τάξης:

1. ΚΟΙΝΩΝΙΟΓΡΑΜΜΑ

Πίνακας 1. Υπόδειγμα κοινωνιομετρικού τεστ με μία μόνο ερώτηση

Ονοματεπώνυμο: .....

Με ποιους συμμαθητές ή συμμαθήτριές σου θέλεις να είσαι στην ίδια ομάδα στο εργαστήριο φυσικής τη φετινή χρονιά; Γράψε τρεις συμμαθητές ή συμμαθήτριές σου κατά σειρά προτίμησης.

1η προτίμηση .....

2η προτίμηση .....

3η προτίμηση.....

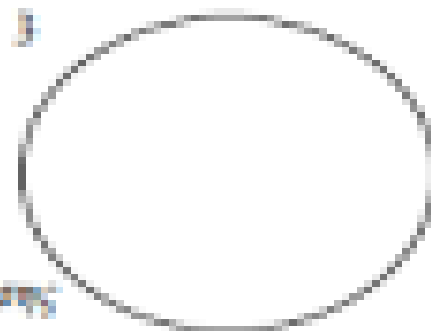
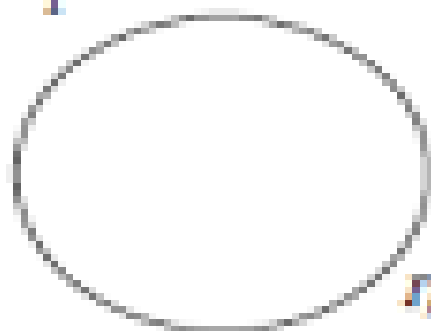
Γράψε εδώ το όνοματεπώνυμό σου: .....

33

1

2

3

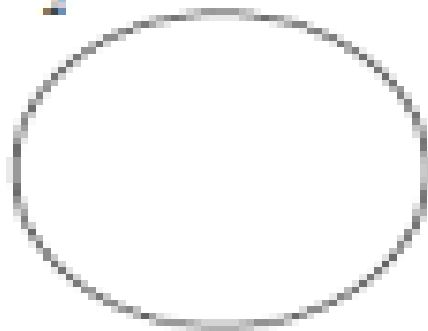
Γράψε μέσα στους κύκλους κατά σειρά προτεραιότητας
τα ονόματα τριών αγαπημένων σου με τους οποίους θα ήθελας να καθίσεις στο ίδιο θρανίο.

Γράψε μέσα στους κύκλους κατά σειρά τα ονόματα τριών αγαπημένων σου με τους οποίους
θα ήθελας να καθίσεις στο ίδιο θρανίο.

1

2

3

Δημιουργία Ομάδων

Κοινωνιόγραμμα

	Κώστας	Γιάννης	Πέτρος	Νίκη	Ελένη	Άννα	Νίκος	Παύλος
Κώστας								
Γιάννης								
Πέτρος								
Νίκη								
Ελένη								
Άννα								
Νίκος								
Παύλος								

Στην κοινωνιότητα του Πίνακα 2, η μαθήτρια Γ συγκέντρωσε συνολικά επτά επιλογές (5 πρώτες, 2 δεύτερες, 0 τρίτες), ο μαθητής Δ μόνο μία επιλογή (0 πρώτες, 1 δεύτερη, 0 τρίτες), ενώ ο μαθητής Κ καμιά, ενώ επέλεξε άλλους κτλ.

Πίνακας 2. Κοινωνιότητα τάξης 12 μαθητών και μαθητριών

επιλεγόμ. επιλεγέντες	A	B	Γ	Δ	E	Z	H	Θ	I	K	Λ	M
A			1		2		3					
B			1		2				3			
Γ		1				2			3			
Δ	2		1								3	
E	1						3					2
Z			1				3		2			
H	3				1			2				
Θ		3							2		1	
I			2			3		1				
K			1		2				3			
Λ				2				1				3
M	1		2		3							
1η επιλογή	2	1	5	0	1	0	0	2	0	0	1	0
2η επιλογή	1	0	2	1	3	1	0	1	2	0	0	1
3η επιλογή	1	1	0	0	1	1	3	0	3	0	1	1
Σύνολο	4	2	7	1	5	2	3	3	5	0	2	2

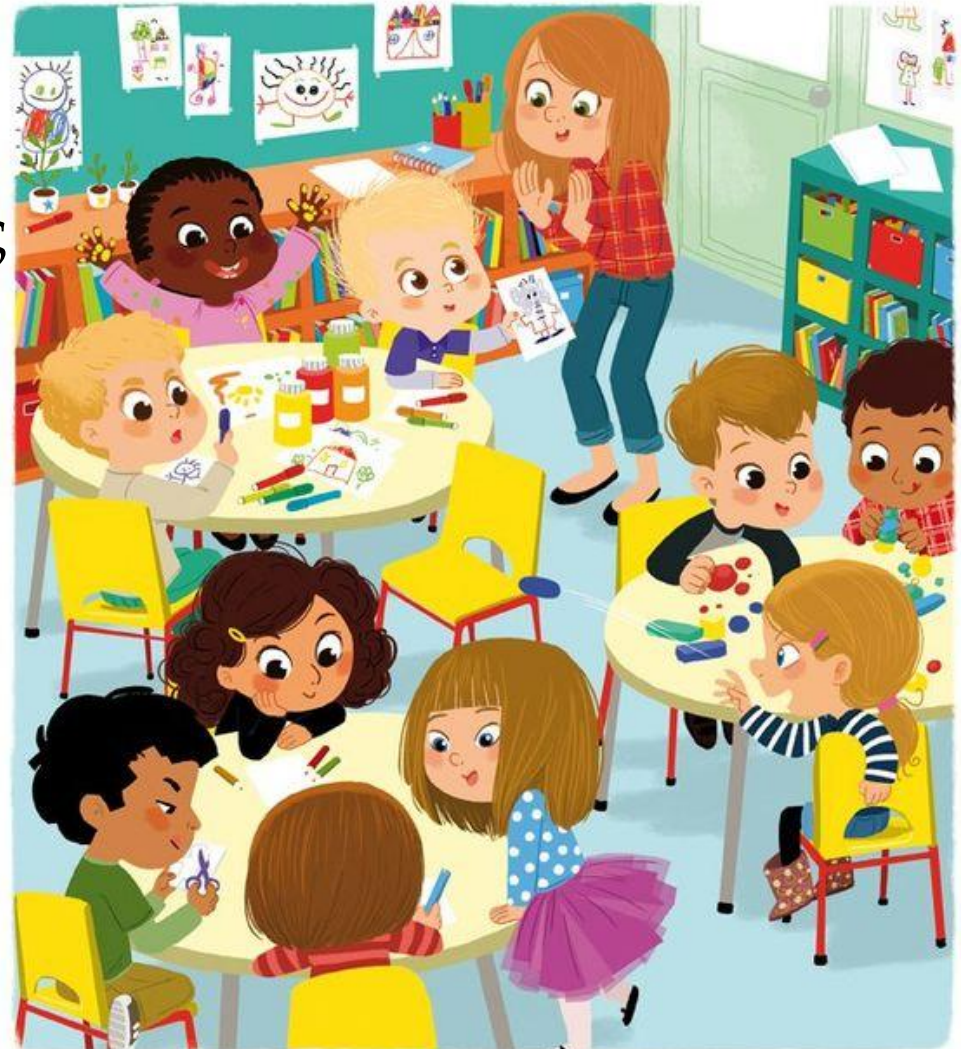

2. RESILIENCE- ΨΥΧΙΚΗ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ (2)

- Εξωτερικοί Συνεργάτες

Σύμφωνα με τους όρους εντολής της, η ΟΑΠ:

εφαρμογή Σχεδίου Δράσης με στόχο την αντιμετώπιση σοβαρών περιστατικών ή φαινομένων βίας και παραβατικότητας, με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων (ΥΕΨ, ΕΕΕΑΕ, ΕΔΕ, ΥΚΕ, ΥΨΥΠΕ, κ.ά.). Έχοντας ρόλο συντονιστή, παρακολουθεί και στηρίζει την υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης, και προωθεί

Εισηγείται προς τη ΓΔ του ΥΠΠ έγκριση χρηματοδότησης δράσεων, οι οποίες συμβάλλουν δραστικά στη μείωση της παραβατικότητας. Επίσης, παρέχει συμβουλευτική και επιτόπιες εκπαιδεύσεις στα σχολεία που διευκολύνουν την εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης.

Είδος βίαιης/αντικοινωνικής συμπεριφοράς για την οποία ζητήθηκε η συνεργασία της ΟΑΠ

ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ

α

Συστηματικές
απουσίες

Αδιαφορία για
τα μαθήματα

Προκλητικότητα

Καταστροφή
Περιουσίας/Βαν
δαλισμοί

Επιθετικότητα

Αυτοτραυματι-
σμοί

Ομαδοποίηση
και συμπλοκές
με ή χωρίς τη
χρήση
αιχμηρών
αντικειμένων

Συγκρούσεις

Σοβαρή άρνηση
συμμόρφωσης
στους
κανονισμούς και
υποδείξεις του
σχολείου

Χρήση ουσιών

Η βίαιη / αντικοινωνική συμπεριφορά εκδηλώθηκε από ένα ή και περισσότερους μαθητές σε μεμονωμένα ή επαναλαμβανόμενα και συνεχή περιστατικά/επεισόδια.

Αγορά Υπηρεσιών/Υποδομής

Σχολικός
Συνεργάτης-
Εναλλακτικό
Πρόγραμμα
Φοίτησης

Παιδοψυχιατρικές
και
ψυχολογικές
υπηρεσίες από
ιδιώτες

Απογευματινές
δραστηριότητες
Μαθητών

Υλικοτεχνική
Υποδομή
(βιβλία, γραφική
ύλη)

Εποπτεία/
Εκπαίδευση
Λειτουργών
ΟΑΠ

Πρωινά
στοχευμένα
ψυχοεκπαιδευτικά
προγράμματα

Παράδειγμα Διαχείρισης Περιπτώσεων

Αίτημα Σχολείου προς ΟΑΠ μετά από αξιοποίηση από τη Σχολική Μονάδα των διαθέσιμων υπηρεσιών/δράσεων (2 μαθητές)

Αναπτυξη

Σχεδίου Δράσης

Πολυθεματικές
Συναντήσεις
στο ΥΠΠ και
στο Σχολείο

Κονδύλι για τη
μεταφορά των
παιδιών εκτός
εκπαιδευτικής
περιφέρειας

Ώρες στήριξης
στο σχολείο –
συντονισμός,
στήριξη και
συνεργασία

Σημασία Ηγετικού
Ρόλου της
Διεύθυνσης-
Πρόσωπο
Αναφοράς η
Διευθύντρια

Διαχείριση
Γονέων

Συνέχιση
συνεργασίας με

Ε.Ψ.-Παροχή Ε.Ε.

Αγορά

Υπηρεσιών
Σχολικού
Συνεργάτη και
εργοδότηση
Συνοδού

Εναλλακτικό
Πρόγραμμα
Φοίτησης

Αγορά
Υπηρεσιών
ιδιώτη
Παιδοψυχίατρο
υ

Συνέχιση
Συνεργασίας με
ΥΠΥΠΕ ΥΚΕ

Σύνδεση με το
Πρόγραμμα
Μέντωρ που
προσφέρει
δωρεάν ιδιωτικό
πανεπιστήμιο

Απογευματινές
δημιουργικές
δραστηριότητες

Εθελοντικοί
Φορείς-Φορείς
από την Κοινότητα
Παρακολούθηση/

Αξιολόγηση
Δράσης και
στήριξη σχολείου

- <https://www.youtube.com/watch?v=IOeQUwdAjE0>

3. ΜΕΝΤΩΡ

Πρόκειται για ένα Πρόγραμμα Κοινωνικής και Προσωπικής Καθοδήγησης το οποίο συνδέει παιδιά Δημοτικού, που προέρχονται από μη προνομιούχες οικογένειες, με φοιτητές πανεπιστημίου.

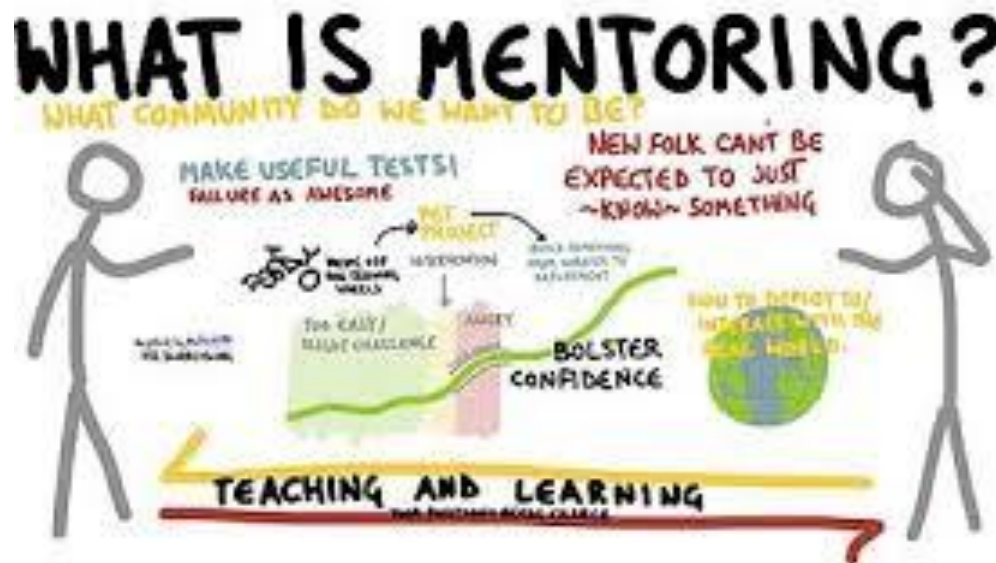
(3,4)

Παρέχει στα παιδιά την ευκαιρία να δημιουργήσουν
Μια
θετική,
ενδυναμωτική,
σταθερή και ενισχυτική
προς την αυτοπεποίθηση τους σχέση
με ένα φοιτητή μέντορα,
ο οποίος λειτουργώντας σαν πρότυπο, φίλος και
καθοδηγητής,
βοηθά τα παιδιά με τη σχολική τους μελέτη
και προωθεί την πίστη στον εαυτό τους.

- Με το Πρόγραμμα αυτό δίνεται η ευκαιρία στα παιδιά που συμμετέχουν, να έχουν στη ζωή τους, για τη διάρκεια ενός ακαδημαϊκού έτους (σε συχνότητα δύο δώρων συναντήσεων την εβδομάδα), μια **θετική και υποστηρικτική σχέση** που θα τα οδηγήσει στο να ξεδιπλώσουν τις ικανότητες και τα ταλέντα του (5).

- Το «Μέντωρ» ανήκει σε μια μεγαλύτερη οικογένεια προγραμμάτων που λαμβάνουν χώρα στο εξωτερικό.

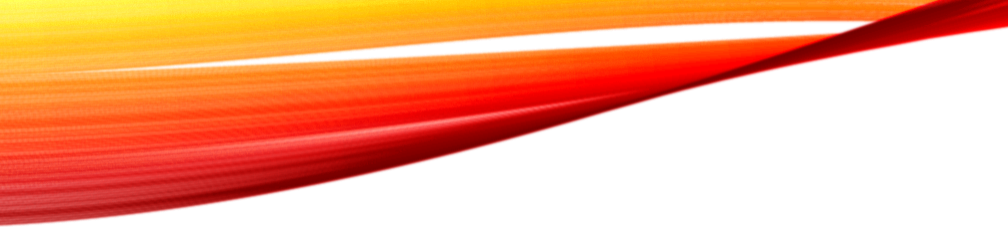
Μέσα από αυτό επιτυγχάνονται ενδεικτικά τα εξής:

- Βελτιώνονται οι σχολικές επιδόσεις των άπορων παιδιών.
- Παρέχονται θετικά πρότυπα.
- Διευκολύνεται η μάθηση έτσι ώστε τα παιδιά να μπορέσουν να ενσωματωθούν σε ανώτερα ακαδημαϊκά ιδρύματα στο μέλλον.
- Προωθείται η κοινωνική ευθύνη και εμπλουτίζεται η νέα γενιά.
- Προωθείται ο εθελοντισμός και η κοινωνική ευθύνη σε φοιτητές Πανεπιστημίου.

(7,8)

Δε στοχεύει στο να επιλύσει
τα προβλήματα των παιδιών που συμμετέχουν

αλλά να προωθήσει την **προσωπική ανάπτυξη**,
την **κοινωνική ένταξη** και την **ακαδημαϊκή επιτυχία**.

Τα παιδιά συχνά υστερούν στους τρεις αυτούς τομείς
για λόγους που συσχετίζονται συνήθως με το κοινωνικό
τους περιβάλλον.

- <https://www.facebook.com/UNIC.Mentor/videos/1985762998327328>

4. ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ

- <https://www.futurelearn.com/courses/play>

Β' ΜΕΡΟΣ

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ/ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΩΣ ΜΕΝΤΟΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

ΔΕΝ ΘΑ ΞΕΧΑΣΩ ΠΟΤΕ...

- «....που επηρέασε τη δική μου ζωή...»
- «....που επηρέασα τη δική του ζωή...»

Cheryl Watkins, Executive Director of Student
Assistance Training International, USA

Ένας παράγοντας είναι πιο σημαντικός από οποιαδήποτε άλλη μέθοδο ή τεχνική για ενδυνάμωση ενός ευάλωτου μαθητή:

Η δημιουργία μιας θετικής/υποστηρικτικής σχέσης με έναν ενήλικα, π.χ. εκπαιδευτικό.

Τα παιδιά δεν νοιάζονται για το πόσα γνωρίζουμε, παρά μόνο μέχρι να αντιληφθούν πόσο νοιαζόμαστε.

Cheryl Watkins, Executive Director of Student Assistance Training International, USA

TED TALKS RITA PIERSON

Καμία σημαντική γνώση δεν αποκτιέται
χωρίς μια σημαντική σχέση (12).

James Comer

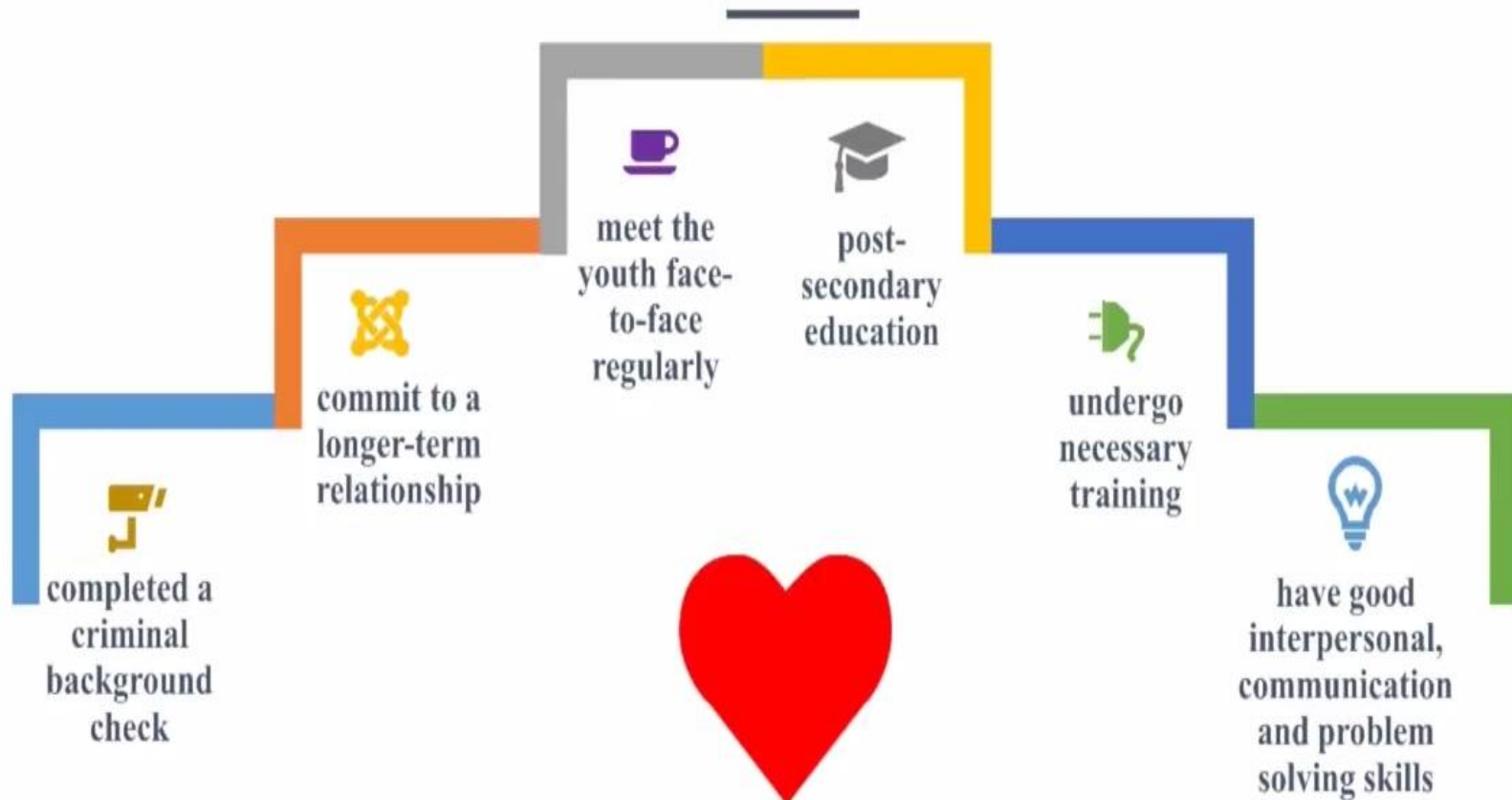

ΤΙ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ Ο ΜΕΝΤΟΡΑΣ;

- Σύμβουλος
- Κοινωνικός λειτουργός
- Γονιός ή κηδεμόνας
- Άτομο που επιβάλλει πειθαρχία
- Παροχέας δώρων
- Οργανωτής πάρτι
- Σωτήρας...

Mentors' Key Qualifications

the most important quality is a positive attitude about youth development

- <https://www.mentoring.org/why-mentoring/mentoring-impact/>

4 ΦΑΣΕΙΣ ΜΕΝΤΟΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

4 PHASES OF THE MENTOR RELATIONSHIP

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΑ ΚΥΠΡΙΑΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

- Πώς μπορεί να εφαρμοστεί στα πλαίσια του κυπριακού εκπαιδευτικού συστήματος;
- Εφαρμογή στα πλαίσια της ΜΕ
- Πρόνοια στους νέους κανονισμούς πειθαρχίας ΔΕ-Τυπική και άτυπη μορφή

Ευχαριστώ!!!

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΗ
- Αραβανής, Γ. (1976). Κοινωνιολογία και Αγωγή. Αθήνα: Φελέκης.
- Αραβανής, Γ. (2000). Κοινωνική προέλευση και σχολική επιτυχία των μαθητών στο μάθημα της γλώσσας: Εμπειρική Έρευνα. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Banks, O. (1987). Η κοινωνιολογία της εκπαίδευσης. Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής.
- Μπουζάκης, Σ. (2005). Νεοελληνική εκπαίδευση (1821-1998): εξαρτημένη ανάπτυξη. Αθήνα: Gutenberg.
- Πυργιωτάκης, Ι. (1984). Κοινωνικοποίηση και εκπαιδευτικές ανισότητες. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Πυργιωτάκης, Ι. [επιμ.] (2007). Συσχετισμός Οικογενειακού- Κοινωνικού-Πολιτισμικού Περιβάλλοντος στη σχολική επίδοση του παιδιού. Αθήνα: ΟΕΠΕΚ.
- Rawls, J. (2001). Θεωρία της δικαιοσύνης. Αθήνα: Πόλις.

• ΑΓΓΛΟΦΩΝΗ

- Maslow, A. H. (1998). *Toward a Psychology of Being*, 3rd Edition. ISBN: 978-0-471-29309-5
- Resnick, M. D., Bearman, P. S., Blum, R. W., Bauman, K. E., Harris, K. M. (1997). Protecting adolescent's from harm: Findings from the national longitudinal study on adolescent health. *Journal of the American Medical Association*, 278(10), 823-832.
- Chapman, C. & Hart-Hyatt, C. (2009). *Critical conversations in co-teaching: A problem solving approach*. Bloomington, IN: Solution Tree Press.
- Darling-Hammond, L., Hammerness, K., Grossman, P., Rust, F., & Shulman, L. (2005). The design of teacher education programs. In Darling-Hammond, L., and Bransford, J. (Eds.), *Preparing teachers for a changing world: What teachers should learn and be able to do* (pp. 390-441). San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- McCaughtry, N., Cothran, D., Hodges-Kulinna, P., Martin, J., & Faust, R. (2005). Teachers mentoring teachers: A view over time. *Journal of Teaching in Physical Education*, 24, 326-343.
- National Council for Accreditation of Teacher Education. (2001). *Standards for professional development schools*. Washington, DC: Author.
- Pitton, D. E. (2006). *Mentoring novice teachers: Fostering a dialogue process*. Thousand Oaks, CA: Corwin Press.
- Rick, C. (2006). *The effects of mentoring on student teachers' self-efficacy* (Unpublished doctoral dissertation). Minnesota State University, Mankato, Mankato, MN.
- Smith, T., & Ingersoll, R. (2004). What are the effects of induction and mentoring on beginning teacher turnover? *American Educational Research Journal*, 42(2), 681- 714.